EUROPOS PARLAMENTAS

2004 *2009*

Plenarinio posėdžio dokumentas

26.3.2009 B6-0172/2009

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

siekiant baigti diskusijas dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų

pagal Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 2 dalį

pateikė José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Laima Liucija Andrikienė, John Bowis, Tunne Kelam, Eija-Riitta Korhola

PPE-DE frakcijos vardu

dėl tarptautinės Arkties regiono apsaugos sutarties

B6-0172/2009

Europos Parlamento rezoliucija dėl tarptautinės Arkties regiono apsaugos sutarties

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Tarptautinius poliarinius metus, kurie yra bendra Pasaulinės meteorologijos organizacijos ir Tarptautinės mokslo tarybos iniciatyva, kurios tikslas – geriau stebėti ir suprasti žemės poliarinius regionus,

– atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Europos Sąjunga ir Arkties regionas“(COM (2008) 763),

– atsižvelgdamas į „Arctic Transform“ konferenciją, įvykusią Briuselyje 2009 m. kovo 5 d.,

– atsižvelgdamas į savo 2008 m. spalio 9 d. rezoliuciją dėl Arkties regiono valdymo,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 2 dalį,

A. kadangi šiuo metu Arkties regionas neapsaugotas jokiomis daugiašalėmis normomis ar taisyklėmis, ypač dėl to, kad niekada nebuvo tikimasi, kas kad šis regionas galėtų būti tinkamas laivybai ir juo labiau prekybai,

B. kadangi per kelerius pastaruosius metus jūrų eismas Arkties vandenyse gerokai išaugo, nes padidėjo dėmesys atviroje jūroje esančioms gręžinių platformoms ir vis dažnesniam kruizinių laivų plaukimui, taip pat Šiaurės vakarų jūrų kelių teikiamoms galimybėms,

C. kadangi Arkties regione galėtų būti apie 20 proc. dar neatrastų pasaulio naftos ir dujų atsargų ir kadangi reikia atsižvelgti į tai, koks būtų daromas poveikis unikaliam Arkties regionui, jei šios atsargos būtų eksploatuojamos komerciniais tikslais,

D. kadangi klimato sąlygos Arkties regione pasikeitė taip, kad inuitai nebegali užsiimti, pvz., tradicine medžiokle: pernelyg plonas ledo sluoksnis neišlaiko jų rogių, o laukiniams gyvūnams – baltiesiems lokiams, jūrų vėpliams ir lapėms – gresia išnykimas,

E. kadangi dėl skirtinų jurisdikcijų Arkties regione gali kilti didelių konfliktų tarp šalių, norinčių apsaugoti tai, ką jos laiko savo nacionaliniais interesais (įskaitant karines priemones),

F. kadangi regiono geopolitinis neutralizavimas padidintų netoli ašigalio gyvenančių tautų bendradarbiavimą,

G. kadangi ES ir asocijuotosios šalys, priklausančios EEE, sudaro daugiau kaip pusę į Arkties tarybą įeinančių valstybių,

1. ragina Tarybą ir Komisiją inicijuoti tarptautines derybas siekiant priimti tarptautinę Arkties regiono apsaugos sutartį, remiantis Antarkties sutartimi, kad Arkties regionas taptų taikos ir bendradarbiavimo zona, kurioje būtų vykdoma tik taiki veikla ir nekiltų

jokių konfliktų dėl suvereniteto;

2. pabrėžia, kad reikia dėti pastangas, kad Arkties regione nebūtų didinamos karinės pajėgos ir šioje zonoje būtų plėtojamas bendradarbiavimas saugumo srityje, kad Arkties regionas liktų mažos įtampos regionu ir būtų sudarytos sąlygos apsaugoti jį, kaip energijos tiekimo ateityje regioną, kuris turi būti vystomas laikantis aplinkos tvarumo reikalavimų;

3. ragina Komisiją pateikti specialius pasiūlymus dėl Tarptautinės jūrų organizacijos (TJO) taisyklių pakeitimo, siekiant užtikrinti, kad būtų sugriežtintos jūrų eismo tarptautines saugos taisykles ypač jautriose regiono zonose ir siekti, kad būtų priimtas Arkties laivybos poliarinis kodeksas;

4. ragina Komisiją pradėti derybas su Rusijos valdžios institucijomis, kad užtikrintų laivybos laisvę bei plaukiojimo teisę ir kad nebūtų vykdoma diskriminuojamojo pobūdžio praktika, ypač susijusi su rinkliavomis, privalomomis paslaugomis, reglamentais, siekiant užtikrinti naujų jūrų kelių rentabilumą;

5. ragina Tarybą Arkties regiono klausimą įtraukti į būsimo ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio susitikimo darbotvarkę;

6. reiškia didžiulį susirūpinimą klimato kaitos poveikiu tvariam Arkties regiono gyventojų gyvenimui – tiek aplinkos požiūriu apskritai (tirpsta ledo sluoksnis, nyksta amžinasis įšalas, kyla jūros lygis, kenčiama nuo potvynių), tiek gamtos buveinių požiūriu (tirpstant ledo sluoksniui kyla grėsmė įprastai baltųjų lokių mitybos sistemai); pabrėžia, kad priimant bet kokį tarptautinį sprendimą dėl šių klausimų būtina atsižvelgti į visų Arkties regiono genčių ir tautų reikmes;

7. mano, kad reikia atlikti daugiau įvairių sričių mokslinių tyrimų, susijusių su įvairiais atmosferos aspektais (ozono sluoksnio skylė ir nykimas, Šiaurės Atlanto audrų ir vėjo sąlygos ir kt.), siekiant geriau spęsti problemas ir bendrai kovoti su Arkties regiono biologinei įvairovei ir vietinių gyvenimo būdui kylančiomis grėsmėmis;

8. atkreipia dėmesį, kad pokyčiai Arkties ledo sluoksniuose darys poveikį jūros lygiui pasaulio mastu, ypač pakrantės miestuose ir žemumose, ir dėl šilumos nykstant amžinajam įšalui bus išlaisvintos didelės užšalusios anglies atsargos – kai kuriais atvejais, pvz., dėl išlaisvinto metano, didės pasaulinis šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikis; taigi ragina Komisiją ir Tarybą užtikrinti, kad Arkties regionui, atsižvelgus į jo poveikį pasaulio klimatui ir unikalią natūralią aplinką, būtų skiriamas specialus dėmesys formuluojant ES poziciją 15-oje Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencijoje, kuri vyks 2009 m. gruodžio mėn. Kopenhagoje;

9. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms, Norvegijai, Islandijai, Rusijai, Jungtinėms Amerikos Valstijoms ir regioninio bendradarbiavimo dalyviams.